

арсеналі абсолютний еквівалент, обирає використовувати іншомовне запозичення [1: 253]. Однак, англомовний варіант звучить сучасніше та цікавіше для підлітка, аніж синонім в рідній мові, саме тому автори звертаються до англійської частіше. Це дозволяє підтримувати популярність видання та залишати його конкурентноздатним на ринку.

Досліджувані англомовні запозичення на сторінках журналу були розподілені за своєю тематикою, і в результаті аналізу були віднесені до шістнадцяти тематичних груп («Музика, музичні напрямки», «Інтернет, спілкування в Інтернеті», «Мода», «Відомі особистості, популярність», «Модель поведінки», «Відпочинок, дозвілля», «Взаємовідносини», «Вікові шари суспільства», «Кіно, кіномистецтво», «Сімейний стан», «Соціальні шари суспільства», «Засоби масової інформації», «Професії», «Бізнес», «Навчальні заклади, навчання», «Джерела енергії»).

Висновки. Отже, можна зазначити, що англоамериканізми відіграють велику роль не лише в повсякденному житті німецькомовного населення, а й невинно проникають в словник, використовуваний редакторами періодичних видань, а особливо молодіжних газет та журналів.

Частка англіцизмів в сучасних текстах постійно збільшується, що вказує на широкий вплив англійської мови. Використання таким лексем в молодіжній публіцистиці зумовлене насамперед тим, що словник сучасної молоді заповнений цими запозиченнями, а автори текстів мають на меті створити якомога доступнішу для розуміння та цікаву статтю для свого читача.

Список використаних джерел та літератури

1. Левицький В. В. Лексикологія німецької мови : посіб. Вінниця : Нова книга. 2017. 392 с.
2. Bravo URL: www.bravo.de (дата звернення: 08.10.2022).

К. М. Малайчук

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

Науковий керівник:

к. п. н, доц. Папіжук В. О.

ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНИХ ВМІНЬ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Постановка проблеми. Провідну роль в міжкультурній комунікації відіграє володіння іноземною мовою. Вимоги до рівня мовної компетентності учнів закладів середньої освіти (ЗСО) зростають. Головне завдання мовної освіти в сучасних умовах — формування комунікативної компетентності того, хто вивчає мову, і цілком відповідає загальноєвропейським орієнтирам із питань мовної освіти. Залучення учнів до активної комунікації стимулює

мисленнєво-мовленнєву діяльність. Спираючись на специфічні вікові особливості учнів середньої школи, ми можемо зробити висновок щодо найефективніших вправ і завдань, що сприяють реалізації когнітивно-комунікативної методики. Однією з технологій, що сприяє формуванню когнітивних вмінь при вивченні англійської мови, є Task-Based Learning. Це ефективний спосіб викладання мови, що залучає учнів до автентичних та комунікативних завдань, які передбачають реальне використання мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед досліджень когнітивних здібностей людини можна назвати наукові праці Ж. Піаже, Дж. Брунера й У. Ріверса (психолінгвістичні дослідження ролі когнітивних навичок у процесі вивчення іноземної мови); Н.М. Гудкова (положення про когнітивну теорію навчання); В.М. Карпова (методика навчання іноземних мов з дослідженням особливостей формування комунікативних вмінь); Ю.В. Якимчук (розгляд когнітивного підґрунтя мовленнєвих навичок), та ін. Значну роль у вивченні методу на основі завдань (TBL) мали роботи Джейн і Девіда Вілліса (Jane & David Willis), ефективність впровадження методу комунікативних завдань TBL на заняттях з іноземної мови популяризували у своїх працях зарубіжні вчені Bowen T., Ellis, R. Lopes, J., Nunan, D., Skehan P., Tanasarnsanee M., Willis J. & Willis D. та інші [4],[5],[6]

Мета статті – показати формування когнітивних вмінь учнів під час вивчення іноземної мови з використанням методу *task based approach*.

Кембріджський словник трактує термін когнітивні здібності (англ. cognitive – “пов’язаний з ментальними процесами розуміння”, як процес, до якого відносяться: сприйняття, пам’ять, вирішення завдань, діяльність, пов’язана з логікою та уявою. Когнітивні здібності є частково вродженими, проте основну їх частину складають ті, що розвиваються та набуваються в процесі життя. На основі когнітивної психології було створено когнітивну теорію навчання іноземних мов – когнітивний підхід авторів Дж. Брунера та У. Ріверса. Основна мета у межах цього підходу полягає у розвитку інтелекту, тобто усіх розумових здібностей і стратегій, що уможлиблюють процес навчання й адаптації до нових умов.

Когнітивна теорія навчання іноземної мови ґрунтується на таких положеннях: 1) розвиток мислення є невід’ємною складовою процесу оволодіння мовою; навчання мови не повинно будуватися лише на сприйнятті та механічному заучуванні одиниць мови або граматичних правил; учнів доцільно залучати до активного процесу пізнання суті явищ, створювати умови для реалізації особистісних орієнтирів; 2) учні мають бути активними учасниками процесу навчання, під час якого необхідно враховувати їхні індивідуальні інтереси й особливості;

В нашому дослідженні для формування когнітивних навичок учнів основної школи ми базуємося на технології Task-Based Learning. На сучасному етапі розвитку методичної науки підхід TBL (Task-Based Learning) є відносно новим у вивченні англійської мови. Використання даного підходу активно сприяє розвитку учнів вмінь критичного мислення, комунікації, командної праці, креативності.

TBL (Task-Based Learning) підхід, розроблений і актуалізований в рамках комунікативного підходу до навчання іноземної мови (Communicative Language Teaching), пропонує альтернативний спосіб подачі нового мовного матеріалу. У цій технології мова виступає не як вправа, а як інструмент виконання завдання, тобто є інструментом досягнення мети (як і в реальному спілкуванні: мова – засіб комунікації). Ця технологія відображає природний процес засвоєння мови: спочатку ми відчуваємо потребу сказати щось, потім намагаємося це сказати, говоримо і намагаємося зробити своє мовлення кращим [2].

Завдання стосується зусиль із вивчення мови, які вимагають від учнів розуміння як використовувати мову, коли вони виконують поставлене завдання, залучаючи реальний світ мови [3]. За словами Вілліс Дж. (Willis J.) завдання – це діяльність, в якій цільова мова використовується з комунікативною метою для досягнення результату [5]. З іншого боку, Nunan, D. [6] використовує слово «завдання» замість «діяльність». Елліс Р. (Ellis R.) визначає «завдання» як діяльність, яка в першу чергу орієнтована на сенс, тоді як вправи – це діяльність, яка є в першу чергу орієнтована на форму [5: 193–200].

Проаналізуємо етапи використання TBL техніки, що відображають хронологію проведення практичного заняття.

Перший етап «Pre-task»: викладач позначає тему комунікативного завдання, ставлячи перед учнями проблему, яку слід вирішити в процесі обговорення, дає чіткі інструкції з виконання завдання.

Другий етап «During task»: має на увазі реалізацію поставленого завдання в парах або малих групах з використанням відповідних мовних форм, в той час як викладач лише спостерігає, направляючи процес обговорення. На даному етапі розробляється план виконання завдання, відбираючи потрібні мовні засоби, а потім учні практикуються в відтворенні своїх ідей в групах або парах. Вони можуть звернутися до викладача за порадою чи допомогою, якщо виникають будь-які труднощі.

Третій етап («Post-task»): представлення свого варіанту вирішення проблеми або завдання перед всією групою. Викладач може відразу здійснити зворотний зв'язок і оцінити зміст мовних висловлювань учня.

Завершальний етап передбачає аналіз тих мовних засобів, які були відібрані для виконання завдання, і обговорення правильності їх вживання, а також подальше закріплення і відпрацювання використаних мовних конструкцій [5: 12].

Головна ідея методу Task-based learning полягає в тому, щоб залучити учня до комунікативної ситуації і попросити його виконати комунікативне завдання чи задачу. Комунікативна ситуація — це будь-яка життєва ситуація, в якій використовується мовлення, отже, сюди належать також і маленькі завдання (small talks).

Перед застосуванням даного методу слід ознамити учнів з типами завдань.

Вілліс Д. (Willis D.) описав декілька типів завдань:

1) *Listening*; 2) *Ordering and Sorting*; 3) *Comparing*; 4) *Problem solving*; 5) *Sharing personal experiences*; 6) *Creative tasks*

Учні виконують завдання в парах або групах. На практиці виявляється досить висока ефективність таких форм роботи як індивідуальна, робота в парах, групах і робота в команді. Робота в групах і парах – це необхідна умова під час використання підходу до навчання на основі завдань: створює сприятливий клімат для спілкування, звільняє учнів від хвилювання про те, що вони повинні говорити перед групою, робить їх більш відповідальними та автономними, адже кожен несе однакову відповідальність за виконання завдань. Крім цього, робота в групах і парах також збільшує час спілкування для кожного учня [1].

Висновки. Отже, формування в учнів іншомовної компетентності неможливе без розвитку когнітивних (пізнавальних) навичок. Використання технології *Task-Based Learning (TBL)* – «навчання на основі завдань» дає можливість розвивати когнітивні навички учнів, зокрема:- стимулювати пасивний словниковий запас;- говорити іноземною мовою без страху бути виправленим;- активно контролювати своє навчання;- обговорювати матеріали на різні теми, які знаходяться за межами традиційних «навчальних» тем і взяті з реальної комунікації. Вивчення мови відбувається в процесі спілкування та взаємодії, що формує когнітивні навички учнів основної школи.

Список використаних джерел та літератури

1. Лобачова І. "Метод комунікативних завдань у сучасній практиці навчання англійської мови." *Проблеми підготовки сучасного вчителя 21ст.* 2020. С. 91–96.
2. Бескорса О. Компаративний аналіз традиційних та інноваційних тенденцій викладання англійської мови у ВНЗ. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти.* 2018. №. 7. С. 62–72.
3. Попадюк С. С., Скуратівська М. О. Методологічні засади використання освітньої концепції «перевернуте навчання» у вищій школі. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки».* 2017. Т 3. №. 76. С. 149–154.
4. López V. N. L., Meléndez C. M. R., López E. B. G. The effectiveness of using TBL (task based-learning) along with ICT for the development of speaking in 10th grade at Reino de Suecia Institute in Estelí during the first semester, 2019.
5. Ellis, R., Skehan, P., Li, S., Shintani, N., & Lambert, C. Task-based language teaching: Theory and practice. Cambridge University Press. 2019.
6. Hashim, F. Language Immersion for Low Proficiency ESL Learners: The ALEMAC Project. The Reading Matrix. Vol. 6. 2006.